

eigenlijk? Sommigen herinnerden zich nog dat hij voor de Liberale Staatspartij 1935-1940 in de Gemeenteraad van Rotterdam had gezeten, en daarna lid van de Partij van de Arbeid was geworden, waarvoor hij in september 1971, toen Nieuw-Links opkwam, tezamen met zijn vriend J. van Tilburg, bedankte. Anderen spraken van zijn lidmaatschap van de Kamer van Koophandel en Fabrieken: erin in 1936 en eruit, en opnieuw in 1947 erin en hoepla! weer weg. De politiek had in feite zijn belangstelling niet. Prof. Dr F.J.Th. Rutten, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen 1948-1953, die de grote adviseur na de Tweede Wereldoorlog was geweest voor de Nederlandse Staatsmijnen, de havens, de steenfabrieken en de banken, droeg hem bij de regeringsformatie in 1953 voor als minister van Sociale Zaken. Dat ging niet door omdat – de geschiedenis zou zich later rondom de minister van Defensie Sydney van den Bergh herhalen – Jan Backx tweemaal in huwelijk was gescheiden.

Mannen en vrouwen verbleekten al gauw bij een grote persoonlijkheid als Backx. Zijn eerste en tweede vrouw hebben het geweten wat het betekent met zo'n kruidje-roer-me-niet getrouwd te zijn! Met zijn derde partner bouwde hij meer dan dertig jaar een zeer gelukkig huwelijksleven op. Zo'n gecompliceerde persoonlijkheid is voor vrouwen welhaast onnavolgbaar. Zij verwachten van deze meer dan hij aan een stad, een gemeenschap, een land wil geven. Backx was in deze geest in het geheel niet Hollands-burgerlijk; hij was Europees-aristocratisch, en bij hem verbleekten Kralingse roddelpraatjes. Hij noemde Rotterdam soms Purmerend, niet heel hoffelijk tegenover Mr P.J. Oud! Onze Lieve Heer regelt veel, en zeker laat Hij zijn genieën niet in de kou staan! Dat Backx een grote genius was en ondanks veel tegenwerking ook veel warmte kon geven en heeft ontvangen, is buiten twijfel. Zelfs zijn vijanden zullen het beamen! De wereldse overheid heeft met de ridderorden Nederlandse Leeuw (1969) en Oranje-Nassau (1948); de stad Rotterdam heeft met de uitreiking van de Paul Nijgh-medaille (1966) en met de verlening – in de Burgerzaal! – aan hem van de Van Oldenbarneveltpenning (1971), in feite het Ereburgerschap der stad, zulks ruimschoots bewezen!

Te Hoogeveen overleed 4 juni 1982 Dr J.Ph. Backx. Na zijn werk te Rotterdam te hebben volbracht, kocht hij een oude boerderij te Dwingeloo en vestigde zich aldaar. Hij beleefde er nog vele